

4 Beoordelingsmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

Maximumscore 2

- 1 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om het realiseren van een redelijk inkomen voor de landbouwers.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om het realiseren van redelijke consumentenprijzen.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om stabilisatie van voedselprijzen.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om het veiligstellen van de voedselvoorziening.

Maximumscore 2

- 2 het instellen van een minimumprijs
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat een minimumprijs (die boven de evenwichtsprijs ligt) het aanbod stimuleert en de vraag afremt; hierdoor ontstaat een aanbodoverschot dat kan worden teruggedrongen door de productie te beperken.

Maximumscore 2

- 3 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
De superheffing bedraagt per liter melk $\frac{€ 17.500}{50.000} = € 0,35$.
Een liter melk boven het productiequotum levert een melkveehouder
 $€ 0,37 - € 0,35 = € 0,02$ op en dat is ver onder de kostprijs (van € 0,11) per liter melk.

Opgave 2

Maximumscore 1

- 4 Uit het antwoord moet blijken dat het om de overheidsbestedingen / export / import gaat.

Maximumscore 2

- 5 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat het BBP toeneemt terwijl de werkgelegenheid gelijk blijft.

Maximumscore 2

- 6 lagere wisselkoers
Een van de volgende verklaringen:
- Een verklaring waaruit blijkt dat de uitvoer van Nederland goedkoper wordt waardoor de uitvoer zal toenemen, de bestedingen zullen stijgen en (de groei van) het BBP zal toenemen.
  - Een verklaring waaruit blijkt dat de invoer van Nederland duurder wordt waardoor de (kosten)inflatie toeneemt en de (groei van de) particuliere consumptie afneemt.
  - Een verklaring waaruit blijkt dat de uitvoer van Nederland goedkoper wordt waardoor de uitvoer zal toenemen en (de groei van) de bedrijfsinvesteringen zullen toenemen.
  - Een verklaring waaruit blijkt dat de invoer van Nederland duurder wordt waardoor de (kosten)inflatie toeneemt en de CPI sterker stijgt.
  - Een verklaring waaruit blijkt dat de uitvoer van Nederland goedkoper wordt waardoor de uitvoer en daardoor de productie en de werkgelegenheid zal toenemen.

Eindexamen economie 1-2 havo 2005-II

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Maximumscore 2

- 7 Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat door een lagere groei van het BBP van onze handelspartners de export van Nederland afneemt waardoor de bestedingen afnemen en daarmee de kans op (bestedings)inflatie.

Opgave 3

Maximumscore 3

- 8 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
belastbaar inkomen:	€ 40.000	te betalen belasting en premies:	
schijf 1 t/m 2	<u>€ 28.850</u>		€ 10.204
in schijf 3	€ 11.150	42% van € 11.150	<u>€ 4.683</u>
			€ 14.887
af:	algemene heffingskorting	€ 1.766	
	arbeidskorting	<u>€ 1.104</u>	
	totale heffingskorting		<u>€ 2.870</u>
	Te betalen belasting en premies		€ 12.017
- De belastingdruk is $\frac{12.017}{40.000} \times 100\% = 30,0\%$.

Maximumscore 2

- 9 personen met kinderen en een inkomen lager dan € 27.438
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
De aanvullende kinderkorting voor deze groep is meer gestegen dan de inflatie van 3,6%.

Maximumscore 2

- 10 Uit het antwoord moet blijken dat het tarief van de premie volksverzekeringen stijgt van 29,40% naar 31,20%.

Eindexamen economie 1-2 havo 2005-II

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 4

Maximumscore 6

11 □

Te beoordelen aspect	Noteer voor elk aspect 0, 1 of 2 punten: 0: (vrijwel) geheel fout 2: (vrijwel) geheel goed 1: bij twijfel
a Het inverdieneffect via toename van de belastingontvangsten is correct uitgewerkt. Te denken valt aan: Een toename van de inkomstenbelasting doordat mensen in de culturele sector een hoger inkomen gaan verdienen / toename van de BTW-ontvangsten doordat de omzetten in de culturele sector als gevolg van de extra subsidies zullen toenemen.	
b Het inverdieneffect via afname van de overheidsuitgaven aan de sociale zekerheid is correct uitgewerkt. Te denken valt aan: Een daling van de uitgaven aan werkloosheids- en/of bijstandsuitkeringen doordat de werkloosheid in de culturele sector daalt.	
Het gekozen aspect is correct uitgewerkt. Te denken valt aan: 1 Voorbeelden waaruit blijkt dat een toename van de welvaart tot stand komt zonder dat dit tot uitdrukking komt in de prijzen van de diensten in de culturele sector zoals een verbetering van het culturele imago van Nederland. 2 Een stijging van de bestedingen (van mensen) in de culturele sector waardoor (mensen uit) andere sectoren hun inkomens zien stijgen hetgeen tot een verdere stijging van de bestedingen leidt. 3 Verlichtende belastingmaatregelen voor ondernemingen in de culturele sector.	
Indien de onderdelen van de brief niet logisch op elkaar aansluiten en/of het gebruikte aantal woorden te veel afwijkt van de eis	-1

Opgave 5

Maximumscore 2

12 □ Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{6.000 - 150}{150} \times 100\% = 3.900\%$$

Maximumscore 1

13 □ “Als losse handelaren overschakelen op inkoop van bloemen via grote handelaren leidt dat tot een hogere kostprijs van bloemen doordat er een schakel in de handel is bijgekomen.”

Maximumscore 2

14 □ Uit het antwoord moet blijken dat de tariefsverhoging bij de grote handelaren over een grotere afzet kan worden verdeeld dan bij de kleine handelaren.

Eindexamen economie 1-2 havo 2005-II

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Maximumscore 2

- 15 • “Kleinere handelaren, zoals de losse handel in bloemen, beschikken naast zelf inkopen op de bloemenveiling in Aalsmeer over voldoende andere kanalen om bloemen in te kopen (bijvoorbeeld bij kleinere bloemenveilingen of bij grote handelaren).”
- Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Een verklaring waaruit blijkt dat de machtspositie van de bloemenveiling in Aalsmeer beperkt is.

1

1

Opgave 6

Maximumscore 2

- 16 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de beroepsbevolking in 2001 ten opzichte van 1997 is gestegen waardoor bij een dalend aantal werklozen, het aantal werklozen in procenten van de beroepsbevolking is gedaald.

Maximumscore 2

- 17 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om een daling van de i/a -ratio omdat een daling van het werkloosheidspercentage kan leiden tot afname van het aantal inactieven (in verhouding tot het aantal actieven).
  - Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om een daling van de collectieve lastendruk (vanaf 1999) / daling van de wig (vanaf 2000), omdat een daling van het werkloosheidspercentage kan leiden tot een daling van sociale premies en belastingen die nodig zijn voor aan werkloosheid verbonden uitkeringen.

Maximumscore 2

- 18 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
In 2001 werkt een werknemer gemiddeld $\frac{6.587}{7.303} \times 1.600$ uur = 1.443 uur per week.

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 19 statistiek 3
Uit de verklaring moet blijken dat de stijging van de loonkosten per werknemer in ieder jaar groter is geweest dan de stijging van de arbeidsproductiviteit.

Maximumscore 2

- 20 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
• Het indexcijfer voor de toegevoegde waarde bedrijven in 1998 (1997 = 100) bedraagt
- $$\frac{263,3}{249,0} \times 100 = 105,743$$

1

- Het indexcijfer van de werkgelegenheid in arbeidsjaren in bedrijven in 1998 bedraagt
- $$\frac{105,743}{102,3} \times 100\% = 103,37\% \rightarrow \text{de groei bedraagt } 3,37\%$$

1

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 7

Maximumscore 2

21 nee

Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:

- Een verklaring waaruit blijkt dat de inflatie in Duitsland en Frankrijk onder het gemiddelde van 2,3% ligt waardoor er ook landen moeten zijn met een inflatie hoger dan de 2,3% van Nederland.
- Een verklaring waaruit blijkt dat niet alle landen van het eurogebied zijn opgenomen in tabel 3.

Maximumscore 2

22 verslechtering

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat het prijspeil in Nederland meer is gestegen dan in het Verenigd Koninkrijk.

Maximumscore 2

23 Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat de schaarste van arbeid tot hogere looneisen kan leiden, waardoor de lonen hoger worden hetgeen (bij doorberekening in de verkoopprijs) tot prijsstijgingen kan leiden.

Opgave 8

Maximumscore 2

24 een tekort

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat als een overschot op de lopende rekening gepaard gaat met een tekort op de totale betalingsbalans, de kapitaalrekening een tekort laat zien (dat groter is dan het overschot op de lopende rekening).

Maximumscore 2

25 uit de verbetering van het saldo op de inkomensrekening

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat het overmaken van in het buitenland verdiend inkomen naar de Filippijnen op de inkomensrekening van de betalingsbalans wordt genoteerd.

Opgave 9

Maximumscore 2

26 € 1,20

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat bij een prijs van € 0,60 de gevraagde hoeveelheid 108 miljoen zakken is; de afzet was vóór de prijsdaling $108 - 8 = 100$ miljoen zakken; bij 100 miljoen zakken is de prijs € 1,20.

Maximumscore 2

27 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$(€ 0,50 + € 0,50 + € 0,90) \times 1,20 \times 1,19 = € 2,71.$